

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova č. 12, 812 66 Bratislava

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

**PLÁN VETERINÁRNEJ PREVENCIE A OCHRANY ŠTÁTNEHO
ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ROK 2018**

Predložil:

prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.
Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:

Ing. Gabriela Matečná
Ministerka pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR

Bratislava, november 2017

Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2018 (ďalej len „Plán“) je strategický dokument schválený Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky podľa § 5 písm. a) a f) a § 46 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“) na návrh Hlavného veterinárneho lekára Slovenskej republiky, na prevenciu a kontrolu chorôb zvierat na území Slovenskej republiky. Plán sa prijíma na obdobie kalendárneho roku 2018.

I. DIAGNOSTICKÉ AKCIE

Ustanovenia tejto časti Plánu sa vzťahujú len na povinné diagnostické akcie uvedených druhov a kategórií zvierat. Iné diagnostické akcie nariadené príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou (ďalej len „RVPS“) v súlade s § 8 ods. 3 písm. e) zákona č. 39/2007 Z. z., nie sú týmto Plánom ovplyvnené.

A. POVINNÉ DIAGNOSTICKÉ AKCIE, HRADENÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU (laboratórna diagnostika + úkony)

Rozsah uvedených povinných diagnostických akcií neovplyvňuje rozsah indikovaných úradných odberov vzoriek nevyhnutných na vylúčenie alebo potvrdenie zoonóz alebo chorôb uvedených v prílohách č. 3 až 5 zákona č. 39/2007 Z. z. vykonaných na základe rozhodnutia príslušného orgánu veterinárnej správy.

1. HOVÄDZÍ DOBYTOK

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
130	Tuberkulinácia jednoduchá
131	Tuberkulinácia simultánna
133	Tuberkulóza bakter. vyš.

Metodika:

1. Jednoduchá tuberkulinácia cicavčím tuberkulínom:

Vyšetrit'

- 1x ročne 20 % chovov v regióne - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov (výber chovov je potrebné urobiť tak, aby sa celkový počet zvierat nad 24 mesiacov vo vybratých chovoch čo najviac blížil 20 % z celkového počtu zvierat nad 24 mesiacov v regióne)
- 1x ročne všetky novo zaregistrované chovy v roku 2018 - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov,
- 1x ročne plemenné býky na inseminačnej stanici - vyšetrenia vykonať do 12 mesiacov od posledného vyšetrenia,
- býčky pred základným výberom,
- v chovoch s nálezom zmien svedčiacich na tuberkulózu pri prehliadke po zabití (podozrenie na tuberkulózu) pozastaviť štatút stáda úradne bez tuberkulózy a tuberkulinovať všetky zvieratá staršie ako 6 týždňov (ihneď v prípade, že od ostatnej tuberkulinácie uplynulo viac ako 42 dní)
- v rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe zvieratá samičieho pohlavia staršie ako 6 týždňov určené na ďalší chov a produkciu a plemenné býčky staršie ako 6 týždňov (okrem

jatočných zvierat) z tretích krajín a z členských krajín alebo ich regiónov, ktoré nemajú štatút úradne bez výskytu tuberkulózy (príloha I rozhodnutia Komisie 2003/467/ES); pri vyšetrení treba prihliadať na dátum prípadnej predchádzajúcej tuberkulinácie (>42dni)

Poznámka – interpretácia reakcií pri jednoduchej tuberkulinácii je uvedená v prílohe č. 3, bod 2.2.5.3.1 k nariadeniu vlády SR č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými v znení nariadenia vlády č. 487/2003 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 280/2003 Z. z.“)

2. Simultánna tuberkulinácia cicavčím tuberkulínom a aviárnym tuberkulínom k simultánnej skúške:

a) v chovoch s výskytom pozitívnych reagentov na cicavčí tuberkulín pri jednoduchej tuberkulinácii

1. postupovať podľa prílohy č. 2, Časť I, bod 3A, písm. b) k nariadeniu vlády SR č. 280/2003 Z. z.

- pozastaviť štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy
- pozitívneho reagenta zabiť
- vykonať všetky požadované vyšetrenia zabitého reagenta
- štatút stáda ponechať pozastavený až do ukončenia všetkých laboratórnych skúšok – ak tuberkulóza nie je potvrdená laboratórnymi skúškami štatút stáda úradne bez tuberkulózy obnoviť až po simultánnom intradermálnom teste všetkých zvierat starších ako 6 týždňov s negatívnym výsledkom vykonanom najmenej 42 dní po odstránení pozitívneho reagenta

alebo

2. ak je podozrenie na falošne pozitívny test alebo interferenčnú reakciu

- pozastaviť štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy
- pozitívneho reagenta izolovať
- štatút stáda úradne bez tuberkulózy obnoviť až po simultánnom intradermálnom teste všetkých zvierat starších ako 6 týždňov s negatívnym výsledkom vykonanom najmenej 42 dní od vykonania jednoduchého intradermálneho testu

b) v chovoch s výskytom dubióznych reagentov na cicavčí tuberkulín pri jednoduchej tuberkulinácii (i v prípade ak existuje odôvodnené podozrenie na výskyt falošne pozitívnych alebo interferenčných reakcií v dôsledku napr. výskytu iných mykobaktérií, dôkazu *Mycobacterium avium* spp. vrátane subsp. *paratuberculosis* a podobne) postupovať podľa prílohy č. 2, Časť I, bod 3A, písm. c) k nariadeniu vlády SR č. 280/2003 Z. z. – ako ďalší test na vyriešenie štatútu dubióznych reagentov sa použije simultánny intradermálny test.

Dubiózne reagenty pri simultánnej tuberkulinácii opakovane tuberkulinovať najmenej za 42 dní. V prípade, že zvieratá pri opakovanom simultánnom intradermálnom teste nie sú negatívne, považovať ich za pozitívne reagujúce - tieto pozitívne reagujúce zvieratá zo stáda vyradiť a po zabití vykonať laboratórne vyšetrenie a epizootologické šetrenie.

V prípade, že tuberkulóza nie je potvrdená, vykonať opakovanú simultánnu tuberkulináciu najskôr za 42 dní po vyradení pozitívneho reagenta u všetkých zvierat vo veku nad 6 týždňov.

V prípade potvrdenia tuberkulózy odobrať štatút stáda úradne uznaného bez tuberkulózy a postupovať podľa nariadenia vlády SR č. 280/2003 Z. z..

- c) v chovoch s pozitívnym mikrobiologickým laboratórnym nálezom *Mycobacterium bovis* a pri ochorení ošetrovateľov na tuberkulózu - ihneď (v prípade, že od ostatnej tuberkulinácie uplynulo viac ako 42 dní)

Poznámka – interpretácia reakcií pri simultánnej tuberkulinácii je uvedená v prílohe č. 3, bod 2.2.5.3.2 k nariadeniu vlády SR č. 280/2003 Z. z.

3. Tuberkulóza bakteriologické vyšetrenie:

- po zabití pozitívnych reagentov na tuberkulináciu
- pri náleze zmien svedčiacich na tuberkulózu

LEUKÓZA

Kód	Názov akcie
146, 147	Enzootická bovinná leukóza sérológ. vyš. ELISA

Metodika:

Príloha č. 5 k nariadeniu vlády SR č. 280/2003 Z. z.

Vyšetriť krvné vzorky

- 1x ročne 20 % chovov v regióne - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov (výber chovov je potrebné urobiť tak, aby sa celkový počet zvierat nad 24 mesiacov vo vybratých chovoch čo najviac blížil 20 % z celkového počtu zvierat nad 24 mesiacov v regióne),
- 1x ročne všetky novo zaregistrované chovy v roku 2018 - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov,
- 1x - ročne plemenné býky na inseminačnej stanici - vyšetrenia vykonať do 12 mesiacov od posledného vyšetrenia.
- v stádach, v ktorých jedno zviera reagovalo pozitívne postupovať podľa citovanej prílohy časť D ods. 1 písm. a) – c),
- v stádach, v ktorých pozitívne reagovalo viac zvierat postupovať podľa citovanej prílohy časť D ods. 2 písm. a) – d),
- býčky pred základným výberom.
- v rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe zvieratá samičieho pohlavia staršie ako 12 mesiacov určené na ďalší chov a produkciu a plemenné býky staršie ako 12 mesiacov (okrem jatočných zvierat) z tretích krajín a z členských krajín alebo ich regiónov, ktoré nemajú štatút úradne bez výskytu enzootickej bovinnej leukózy (príloha III rozhodnutia Komisie 2003/467/ES).

Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom brucelózy, pričom sa v tomto prípade použije kód 146. Kód 147 sa použije len v prípade, ak sa následne rieši zistená pozitivita.

BRUCELOZA

Kód	Názov akcie
140, 142	Brucelóza HD sérológ. vyš. RVK

Metodika:

Vyšetriť krvné vzorky

- 1x ročne 20 % chovov v regióne - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov (výber chovov je potrebné urobiť tak, aby sa celkový počet zvierat nad 24 mesiacov vo vybratých chovoch čo najviac blížil 20 % z celkového počtu zvierat nad 24 mesiacov v regióne),

- 1x ročne všetky novo zaregistrované chovy v roku 2018 - všetok hovädzí dobytok starší ako 24 mesiacov,
- 1 x ročne plemenné býky na inseminačných staniaciach a pred základným výberom plemenných býčkov - vyšetrenia vykonať do 12 mesiacov od posledného vyšetrenia.
- v rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe zvieratá samičieho pohlavia staršie ako 12 mesiacov určené na ďalší chov a produkciu a plemenné býky staršie ako 12 mesiacov (okrem jatočných zvierat) z tretích krajín a z členských krajín alebo ich regiónov, ktoré nemajú štatút úradne bez výskytu brucelózy (príloha II rozhodnutia Komisie 2003/467/ES).

Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom leukózy, pričom sa v tomto prípade použije kód 140. Kód 142 sa použije len v prípade, ak sa následne rieši zistená pozitivita..

BSE

Kód	Názov akcie
180, 188, 189	BSE - rýchle testy (Western-Blott - TSE, TeSeE - ELISA test, Imunochromatografická metóda - TSE)

Metodika:

Vyšetriť vzorku mozgového kmeňa rýchlymi testami

- podľa Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE v Slovenskej republike pre rok 2018, metodických pokynov a usmernení ŠVPS SR
- kohorta usmrtená na základe Pohotovostného plánu TSE v súlade s nariadením EP a Rady (ES) č. 999/2001 a jeho príslušnými zmenami a doplnkami

Kód	Názov akcie
181	BSE - konfirmačný test v pozitívnom a dubioznom prípade (Imunohistochemické vyšetrenie TSE, Western-Blott - TSE, Western Blott - diskriminačná metóda)

Metodika:

Vyšetriť vzorku mozgového kmeňa jedným z rýchlych testov

- podozrivé zvieratá na BSE
- podľa Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE v Slovenskej republike pre rok 2018

BLUETONGUE

Kód	Názov akcie
157	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) sérológ. vyš. C-ELISA

Metodika:

Vyšetriť

- počas celého roka v rámci prieskumu chovy HD podľa rozhodnutia RVPS, v súlade s Plánom prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec na Slovensku
- v rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe nevakcinované zvieratá samičieho pohlavia staršie ako 3 mesiace a nevakcinované plemenné býčky staršie ako 3 mesiace určené na ďalší

chov a produkciu (okrem jatočných zvierat) z tretích krajín a zo „zakázaných zón“ členských krajín v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou;
Zakázané zóny v členských štátoch:

- mapa - https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/ad_control-measures_bt_restrictedzones-map.jpg
- ZOZNAM - https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/ad_control-measures_bt_restrictedzones_en.pdf

Kód	Názov akcie
158	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) virolog. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť

- pri podozrení metódou PCR v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou, pričom sa prednostne vyšetrujú zvieratá s typickými klinickými príznakmi

ABORTY

Kód	Názov akcie
179, 177	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

Vyšetriť plemennice po aboroch 2 x v intervale 21 dní.

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- Q horúčka RVK
- leptospiroza MAL
- chlamýdióza RVK

Kód	Názov akcie
162	Aborty - Infekčná bovinná rinotracheitída (IBR) sérolog. vyš. ELISA
163	Aborty - Infekčná bovinná rinotracheitída (IBR) sérolog. vyš. gE ELISA

Metodika:

Vyšetriť plemennice po aboroch 1 x na IBR

- ELISA – v ozdravených chovoch úradne bez výskytu IBR/IPV (UBV) a v ozdravovaných chovoch u nevakcinovaných zvierat
- gE ELISA - v ozdravených chovoch bez výskytu IBR/IPV (BV) a v ozdravovaných chovoch u zvierat vakcinovaných markerovou vakcínou

Poznámka:

- IBR/IPV nevyšetrovať u zvierat vakcinovaných konvenčnou vakcínou!
- v žiadanke na veterinárne laboratórne vyšetrenie v časti Anamnéza musí byť uvedené:
 - z akého chovu zvierat pochádza (chov úradne bez výskytu IBR/IPV alebo chov bez výskytu IBR/IPV alebo ozdravovaný chov od IBR/IPV)
 - či ide o zvierat nevakcinované alebo zvierat vakcinované markerovou vakcínou (uviesť názov vakcíny)

Kód	Názov akcie
178	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu a listeriózu

Kód	Názov akcie
152	Aborty - virol. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod, mŕtvo narodené a malformované zvieratá v indikovaných prípadoch cielene na Schmallenberg vírus (Vyšetrenia vykonáva VÚ Zvolen).

PLEMENNÉ BÝKY

Kód	Názov akcie
160	Infekčná bovinná rinotracheitída (IBR) sérolog. vyš. ELISA
186	Kampylobakterióza (<i>Campylobacter foetus ssp. venerealis</i>) bakter. vyš. kultivácia
190	Trichomoniáza (<i>Trichomonas foetus</i>) paraz. vyš. kultivácia
182	BVD sérolog. vyš. ELISA
183, 184, 185	BVD virolog. vyš. kultivačne alebo ELISA Ag alebo PCR

Metodika:

Vyšetriť

- 1 x ročne u plemenných býkov na IS
- Sérologické vyšetrenie na BVD vykonať iba u séronegatívnych býkov.
- Virologické vyšetrenie na BVD vykonať iba jedným z testov.
- Vyšetrenia vykonať do 12 mesiacov od posledného vyšetrenia.

IBR

Kód	Názov akcie
160	Infekčná bovinná rinotracheitída (IBR) sérolog. vyš. ELISA
161	Infekčná bovinná rinotracheitída (IBR) sérolog. vyš. gE ELISA

Metodika:

Vyšetriť

- monitoring v chovoch ozdravených od IBR (úradne bez výskytu a bez výskytu) podľa Plánu eradikácie IBR na Slovensku
- úvodné a záverečné vyšetrenia v chovoch ozdravovaných od IBR podľa Plánu eradikácie IBR na Slovensku

V prípade, že je to možné, spojiť vykonávanie monitoringu a úvodné a záverečné vyšetrenia s monitoringom brucelózy a leukózy.

2. OŠÍPANÉ

KMO

Kód	Názov akcie
250	Klasický mor ošípaných (KMO) sérolog. vyš. ELISA
254	Klasický mor ošípaných (KMO) virol. vyš. PCR
251	Klasický mor ošípaných (KMO) virol. vyš. izolácia
253	Klasický mor ošípaných (KMO) virol. vyš. kryorezy

Metodika:

V súlade s príručkou 1/2004/276 ustanovujúcou diagnostické postupy, metódy odberu vzoriek a kritériá pre vyhodnocovanie laboratórnych testov na potvrdenie klasického moru ošípaných

V súlade s národným kontrolným programom KMO

Vyšetrujú sa :

1. ŠCH, RCH, a ÚCH – všetky chovy, z ktorých sa premiestňujú ošípané

- monitoring prostredníctvom jatočných ošípaných a brakovaných ošípaných s odberom vzoriek na bitúnku
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH vykonať u brakovaných ošípaných základného stáda, brakovaných prasničiek, kančekov alebo jatočných ošípaných
 - 7 vzoriek krvi od ošípaných z jedného chovu s menej ako 1000 ks ošípaných **1x ročne** (v prípade chovov, ktoré dodajú za uvedené obdobie menej ako 7 ošípaných, odobrať vzorky od všetkých ošípaných odoslaných na bitúnok)
 - 8 vzoriek krvi od ošípaných z jedného chovu s viac ako 1000ks ošípaných **1x ročne**
- monitoring prostredníctvom odberu vzoriek priamo v chove
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH s menej ako 1000 ks ošípaných – vyšetrovať 7 vzoriek **1x ročne** - prednostne od ošípaných základného stáda (tie isté novo zaradené zvieratá do chovu)
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH s viac ako 1000 ks ošípaných - vyšetrovať 8 vzoriek **1x ročne**
 - monitoring ÚCH, ktoré nemajú viac ako 7 ks ošípaných základného stáda, vyšetrovať všetky ošípané základného stáda **1x ročne**

Odbery vykonať do 30.6.2018

2. prasnice a kance v drobnochovoch ošípaných u chovateľov (nekomerčných chovoch), ktorí produkujú odstavčatá – **1x ročne** všetky zvieratá základného stáda

Odbery vykonať do 30.6.2018

3. kance na inseminačných staniách 1x ročne rozdelených rovnomerne do štyroch odberov v intervale najviac 3 mesiacov

Ošípané podľa nálezovej situácie a rozhodnutia RVPS – na základe výsledkov epizootologického šetrenia vykonanie sérosurveillance v chovoch, v ktorých na základe ich umiestnenia (v bezprostrednej blízkosti sa nachádzajúce chovy), prípadne kontaktov s infikovaným chovom, sa môžu vyskytovať zvieratá podozrivé z kontaminácie

O spôsobe monitoringu (na bitúnku alebo v chove) rozhodne príslušná RVPS tak, aby bol monitoring vykonaný v plnom rozsahu. Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom Aujeszkyho choroby.

AUJESZKYHO CHOROBA

Kód	Názov akcie
245, 246	Aujeszkyho choroba sérolog. vyš. ELISA

Metodika:

Vyšetrujú sa :

1. ŠCH, RCH, a ÚCH – všetky chovy, z ktorých sa premiestňujú ošípané

- monitoring prostredníctvom jatočných ošípaných a brakovaných ošípaných s odberom vzoriek na bitúnku
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH vykonať u brakovaných ošípaných základného stáda, brakovaných prasničiek, kančekov alebo jatočných ošípaných
 - 7 vzoriek krvi od ošípaných z jedného chovu s menej ako 1000 ks ošípaných 1x ročne (v prípade chovov, ktoré dodajú za uvedené obdobie menej ako 7 ošípaných, odobrať vzorky od všetkých ošípaných odoslaných na bitúnok)
 - 8 vzoriek krvi od ošípaných z jedného chovu s viac ako 1000ks ošípaných 1x ročne
- monitoring prostredníctvom odberu vzoriek priamo v chove
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH s menej ako 1000 ks ošípaných – vyšetovať 7 vzoriek 1x ročne - prednostne od ošípaných základného stáda (tie isté novo zaradené zvieratá do chovu)
 - monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH s viac ako 1000 ks ošípaných - vyšetovať 8 vzoriek 1x ročne
 - monitoring ÚCH, ktoré nemajú viac ako 7 ks ošípaných základného stáda, vyšetovať všetky ošípané základného stáda 1x ročne

O spôsobe monitoringu (na bitúnku alebo v chove) rozhodne príslušná RVPS, tak, aby bol monitoring vykonaný v plnom rozsahu. Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom KMO, pričom sa v tomto prípade použije kód 245. Kód 246 sa použije len v prípade, ak sa následne rieši zistená pozitivita.

Odbery vykonať do 30.6.2018

2. prasnice a kance v drobnochovoch ošípaných u chovateľov (nekomerčných chovoch), ktorí produkujú odstavčatá – 1x ročne všetky zvieratá základného stáda

Odbery vykonať do 30.6.2018

3. kance na inseminačných staniách 1x ročne rozdelených rovnomerne do štyroch odberov v intervale najviac 3 mesiacov

Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom KMO, pričom sa v tomto prípade použije kód 245. Kód 246 sa použije len v prípade, ak sa následne rieši zistená pozitivita.

Nediskriminačné vyšetrenie pri dovozoch

V rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe zvieratá staršie ako 3 mesiace určené na ďalší chov a produkciu (okrem jatočných zvierat) z tretích krajín a z členských krajín alebo ich regiónov, ktoré nemajú štatút úradne bez výskytu ACH (príloha I rozhodnutia Komisie 2008/185/ES) v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou.

Ošipané podľa nálezovej situácie a rozhodnutia RVPS – na základe výsledkov epizootologického šetrenia vykonanie sérosurveillance v chovoch, v ktorých na základe ich umiestnenia (v bezprostredne blízkosti sa nachádzajúce chovy), prípadne kontaktov s infikovaným chovom, sa môžu vyskytovať zvieratá podozrivé z kontaminácie

AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH

Kód	Názov akcie
256	Africký mor ošipaných (AMO) virol. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť vzorky z ošipaných, u ktorých bolo vyslovené podozrenie resp. boli vyšetrené v nárazníkových alebo infikovaných oblastiach na AMO v súlade s národným kontrolným programom na AMO.

ABORTY

Kód	Názov akcie
279	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

Vyšetriť prasnice po aboroch 1 x v období od 7 do 14 dňa po aborte .

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- Aujeszkyho choroba ELISA
- KMO ELISA

Kód	Názov akcie
276	Aborty - virol. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť nedonosný plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na AMO. (Vyšetrenia vykonáva VÚ Zvolen).

Kód	Názov akcie
278	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosný plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu

PRRS

Kód	Názov akcie
262	Reprodukčný a respiračný syndróm - sérolog. vyš. ELISA

Metodika:

Vyšetriť

- kance na inseminačných staniach 1x ročne rozdelených rovnomerne do štyroch odberov v intervale najviac 3 mesiacov.
Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom ostatných chorôb v IS.

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
230	Tuberkulinácia jednoduchá
233	Tuberkulóza bakter. vyš.

Metodika:

Vykonať

1. jednoduchú tuberkulináciu ošípaných vtáčim tuberkulínom k simultánnej skúške
 - pri náleze zmien svedčiacich na tuberkulózu na bitútku základné stádo ošípaných
 - 1 x ročne plemenné kance na inseminačných staniach kancov v intervale nepresahujúcom 12 mesiacov od ostatnej tuberkulinácie
 - v chovoch s pozitívnym mikrobiologickým laboratórnym nálezom Mycobacterium avium a pri ochorení ošetrovateľov na tuberkulózu po typizácii ihneď (ak od ostatnej tuberkulinácie uplynulo viac ako 6 týždňov)
2. bakteriologické vyšetrenie
 - pri zabití pozitívnych reagentov
 - pri hľadaní zdroja nákazy
 - pri náleze zmien svedčiacich na tuberkulózu na bitútku

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
240	Brucelóza - sérolog. vyš. RBT

Metodika:

Vyšetriť:

- kance na inseminačných staniach 1x ročne rozdelených rovnomerne do štyroch odberov v intervale najviac 3 mesiacov.
Vykonávanie monitoringu spojiť s monitoringom ostatných chorôb v IS.

PANDEMICKÁ CHRÍPKA

Kód	Názov akcie
270	Pandemická chrípka (H1N1), chrípka typu A (H3N2) Výter z nosa - PCR

Metodika:

Vyšetriť:

- pri podozrení metódou PCR od ošípaných podľa epidemiologickej situácie, pričom sa prednostne vyšetrujú zvieratá s typickými klinickými príznakmi
- pri potvrdenom ochorení u človeka s pravdepodobným prenosom od ošípanej
- v prípade, pri ktorom existuje riziko, že pandemická chrípka (H1N1), chrípka typu A (H3N2) bola prenesená z človeka na ošípané;

3. OVCE

SCRAPIE/BSE

Kód	Názov akcie
497, 488, 489, 484, 004	Scrapie/BSE - rýchle testy (TeSeE - ELISA test)

Metodika:

Vyšetriť vzorku mozgového kmeňa s mozočkom jedným z rýchlych testov

- podľa Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE v Slovenskej republike pre rok 2018, metodických pokynov a usmernení ŠVPS SR

Kód	Názov akcie
495	Scrapie/BSE - konfirmačný test v pozitívnom a dubióznom prípade (Imunohistochemické vyšetrenie TSE, Western-Blott - TSE, Western Blott - diskriminačná metóda)

Metodika:

Vyšetriť vzorku mozgového kmeňa s mozočkom jedným z testov

- podozrivé prípady podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 v znení príslušných zmien a doplnení
- podľa Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE v Slovenskej republike pre rok 2018

Kód	Názov akcie
496, 483	Scrapie - genetické vyš.

Metodika:

Genotypizácia

Vyšetriť vzorku krvi (5 ml) u živých zvierat

- v zmysle vydaných opatrení v infikovanom chove
- podľa Chovateľského programu na rezistenciu oviec voči prenosným spongiformným encefalopatiám - scrapie v Slovenskej republike na rok 2017
- každý pozitívny prípad scrapie
- podľa Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE v Slovenskej republike pre rok 2018

BLUETONGUE

Kód	Názov akcie
458	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) virolog. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť

- pri podozrení na katarálnu horúčku oviec metódou PCR v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou, pričom sa prednostne vyšetrojú zvieratá s typickými klinickými príznakmi

ABORTY

Kód	Názov akcie
479, 477	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

Vyšetriť ovce po abortochoch 2 x v intervale 21 dní.

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- chlamýdióza RVK

Kód	Názov akcie
478	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu a listeriózu

Kód	Názov akcie
472	Aborty - virol. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod, mŕtvo narodené a malformované zvieratá v indikovaných prípadoch cielene na Schmallerberg vírus (Vyšetrenia vykonáva VÚ Zvolen).

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
440	Brucelóza - sérolog. vyš. RVK

Metodika:

Vyšetriť na *B. melitensis*:

- 1 x ročne 5% oviec starších ako 6 mesiacov – vyšetrenie vykonať do 30. 6. 2018
- 1 x ročne plemenné barany

INFEKČNÁ EPIDIDYMITÍDA BARANOV

Kód	Názov akcie
480	Infekčná epididymitída baranov sérolog. vyš. RVK

Metodika:

Vyšetriť:

- plemenné barančky pred klasifikáciou

4. KOZY

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
530	Tuberkulinácia jednoduchá

Metodika:

Vykonať v chovoch, v ktorých sa kozy držia spolu s kravami, u kôz starších ako 6 mesiacov a v súlade s monitoringom HD.

OSTATNÉ CHOROBY

Kód	Názov akcie
540	Brucelóza kozy sér. RVK
595	Scrapie/BSE - konfirmačný test v pozitívnom a dubióznom prípade
597, 588, 589, 584, 005	BSE/Scrapie - rýchle testy
579, 577	Aborty kozy - sérologické vyš.
578	Aborty kozy - kultiv. vyš.
572	Aborty kozy - virol. vyš. PCR
558	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) - virolog. vyš. PCR

Metodika:

Ako u oviec - pri abortoch kôz sa navyše vykonáva sérologické vyšetrenie na Q horúčku (RVK)

5. HYDINA

AVIÁRNA INFLUENZA

Kód	Názov akcie
355	Aviárna influenza sérolog. vyš. HIT

Metodika:

Vyšetriť:

- v súlade s Plánom prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a u voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2018

SALMONELLA – reprodukčné kfdle

Kód	Názov akcie
367	Salmonella Enteritidis, S. Hadar, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-, S. Infantis, S. Virchow, komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v reprodukčných kfdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2018.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

SALMONELLA – nosnice

Kód	Názov akcie
375	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

SALMONELLA – brojlerov

Kód	Názov akcie
373	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2017.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

SALMONELLA – morky

Kód	Názov akcie
374	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2018

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

SALMONELLA

Kód	Názov akcie
361	Salmonella Gallinarum, S. Pullorum, S. arizonae sérológ. vyš. rýchla sklíčková aglutinácia

Metodika:

Vyšetriť:

- v súlade s usmernením ŠVPS SR platným pre rok 2018

MYCOPLASMA

Kód	Názov akcie
370	Mycoplasma gallisepticum komplexné vyš.
372	Mycoplasma meleagridis komplexné vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s usmernením ŠVPS SR platným pre rok 2018.

PANDEMICKÁ CHRÍPKA

Kód	Názov akcie
378	Pandemická chrípka - H1N1 Orofarengyálny resp. kloakálny výter - PCR

Metodika:

Vyšetriť:

- 20 vzoriek z chovu hydiny, pri ktorom existuje riziko, že je pôvodom pandemickej chrípky – H1N1 - potvrdenej u ľudí;
- 20 vzoriek z chovu hydiny, pri ktorom existuje riziko, že pandemická chrípka – H1N1 – bola prenesená z človeka na hydinu;
- 20 vzoriek z chovu hydiny, v ktorom bola potvrdená pandemická chrípka –H1N1 - u ošípaných, prípadne u iných zvierat.

6. KONE

INFEKČNÁ ANÉMIA KONÍ

Kód	Názov akcie
850	Infekčná anémia koní sérológ. vyš. IDT

Metodika:

V rámci nediskriminačných vyšetrení v karanténe v mieste určenia vyšetrit' všetky zvieratá určené na ďalší chov a produkciu (okrem jatočných zvierat) v zásielke, dovezené z tretích krajín a z členských štátov.

HORÚČKA ZÁPADNÉHO NÍLU (West Nile Fever, WNF)

Kód	Názov akcie
851	Horúčka Západného Nílu sérológ. vyš. IgM capture ELISA
852	Horúčka Západného Nílu sérológ. vyš. IgG ELISA
853	Horúčka Západného Nílu virologické vyš. PCR

Metodika:

Pri podozrení na WNF- kone vykazujúce príznaky postihnutia CNS.

ABORTY

Kód	Názov akcie
879, 877	Aborty - sérológ. vyš.
878	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetrit' 2 x v intervale 21 dní kobyly po abortoch

Komplexné vyšetrenie (kombinácia kódov 878 a 879) zahŕňa:

- brucelóza RVK
- infekčná metritída kultivačne
- nedonosný plod a plodové obaly kultivačne na brucelózu

7. RYBY**VHS, IHN**

Kód	Názov akcie
957, 947	Vírusová hemoragická septikémia virolog. vyš. PCR
885	Vírusová hemoragická septikémia izolácia vírusu na bunkových kultúrach
958, 948	Infekčná hematopoetická nekróza virolog. vyš. PCR
886	Infekčná hematopoetická nekróza izolácia vírusu na bunkových kultúrach

Metodika:

Vyšetrit' vnímavé druhy (najmä lososovité)

- metódou PCR na prítomnosť vírusu VHS a IHN vždy v prípade hromadného úhynu rýb, ak sú prítomné druhy rýb vnímavé na VHS a IHN. Vzorka sa skladá z 30 rýb rôznych druhov a kategórií vnímavých na VHS a IHN; ak je na farme chovaný alebo vo voľnej vode sa vyskytuje pstruh dúhový, ten môže byť jediným druhom, z ktorého sa vzorka skladá.

- Virologické vyšetrenie na prítomnosť vírusu VHS a IHN sa vykoná preventívne, zo vzoriek odobratých pri klinickej zdravotnej prehliadke dvakrát do roka, vždy na jar a na jeseň, pri teplote vody cca 7°C – 12°C. Virologické vyšetrenie sa prvotne vykoná izoláciou vírusu na bunkových kultúrach, pri pozitívnej izolácii sa následne vykoná vyšetrenie PCR a sekvenácia vírusu. Vzorka sa skladá z 30 rýb resp. ich orgánov (oblička, slezina, srdce a mozog, do 1 vzorkovnice s médiom dať orgány z max. 10 rýb) rôznych druhov a kategórií a všetkých rýb vykazujúcich abnormality; ak je na farme chovaný pstruh dúhový, ten môže byť jediným druhom, z ktorého sa vzorka skladá. Výsledky laboratórnych vyšetrení na prítomnosť vírusu VHS a IHN z úradných vzoriek, môžu byť použité pre schválenie zóny alebo pre schválenie farmy v neschválenej zóne.

KHV

Kód	Názov akcie
968, 938	Herpesviróza kaprov koi (KHV) virolog. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť vnímavé druhy (*Cyprinus carpio carpio*, *Cyprinus carpio koi*)

- metódou PCR na prítomnosť vírusu KHV vždy v prípade hromadného úhynu rýb, ak sú prítomné druhy rýb vnímavé na KHV. Vzorka sa skladá z 30 rýb rôznych druhov a kategórií vnímavých na KHV; ak je na farme chovaný alebo vo voľnej vode sa vyskytuje kapor pontokaspický (obyčajný), ten môže byť jediným druhom, z ktorého sa vzorka skladá.
- Virologické vyšetrenie na prítomnosť vírusu KHV sa vykoná preventívne, zo vzoriek odobratých pri klinickej zdravotnej prehliadke jedenkrát do roka (júl, august), pri teplote vody minimálne 17°C. Virologické vyšetrenie sa vykoná PCR metódami a sekvenáciou vírusu. Vzorka sa skladá z 10 rýb vnímavých na KHV a najmä rýb vykazujúcich abnormality; ak je na farme chovaný kapor pontokaspický (obyčajný), ten môže byť jediným druhom, z ktorého sa vzorka skladá. Výsledky laboratórnych vyšetrení na prítomnosť vírusu KHV z úradných vzoriek, môžu byť použité pre schválenie zóny alebo pre schválenie farmy v neschválenej zóne.

8. VČELY

MOR VČELIEHO PLODU

Kód	Názov akcie
962, 965	Mor včelieho plodu klinická prehliadka včelstiev
961, 966	Mor včelieho plodu bakter. vyš. plodového plástu

Metodika:

Klinické prehliadky včelstiev

- 1 x v ohnisku a ochrannom pásme po zistení a 1 x pred zrušením opatrení nariadených RVPS v súvislosti s výskytom moru včelieho plodu
- v rámci monitoringu moru včelieho plodu v súlade s Národným programom eradikácie moru včelieho plodu

Vyšetriť

- pri podozrení na výskyt choroby vzorku podozrivého plodového plástu v súlade s Národným programom eradikácie moru včelieho plodu

9. VOĽNE ŽIJÚCE ZVIERATÁ

KMO, AMO

Kód	Názov akcie
950	Klasický mor u diviačej zveri sérológ. vyš. ELISA
946	Klasický mor u diviačej zveri virol. vyš. PCR
951	Klasický mor u diviačej zveri virolog. vyš. izolácia vírusu
954	Klasický mor u diviačej zveri virolog. vyš. kryorezy
949	Africký mor ošípaných (AMO) virol. vyš. PCR

Metodika:

Monitoring podľa Národného kontrolného programu klasického moru ošípaných u diviačej zveri a podľa Národného kontrolného programu afrického moru ošípaných u diviačej zveri.

10. FARMOVÉ CHOVY ZVERI

10.A - DIVIAKY

KMO

Kód	Názov akcie
750	Klasický mor u diviačej zveri sérológ. vyš. ELISA
753	Klasický mor u diviačej zveri virol. vyš. PCR
751	Klasický mor u diviačej zveri virolog. vyš. izolácia vírusu
752	Klasický mor u diviačej zveri virolog. vyš. kryorezy

Metodika:

V súlade s príručkou 1/2004/276 ustanovujúcou diagnostické postupy, metódy odberu vzoriek a kritériá pre vyhodnocovanie laboratórnych testov na potvrdenie klasického moru ošípaných

- zo zabíjaných diviakov 6 vzoriek 2x ročne z chovu, ak je počet zabíjaných nižší ako 6, všetky zabitú diviaky uvádzané na trh
- všetky uhynuté diviaky (virologické vyšetrenie)

AUJESZKYHO CHOROBA

Kód	Názov akcie
745	Aujeszkyho choroba sérológ. vyš. ELISA

Metodika:

- zo zabíjaných diviakov 6 vzoriek 2x ročne z chovu, ak je počet zabíjaných nižší ako 6, všetky zabitú diviaky uvádzané na trh

AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH

Kód	Názov akcie
756	Africký mor ošípaných (AMO) virol. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť vzorky z diviakov, u ktorých bolo vyslovené podozrenie na AMO.

ABORTY

Kód	Názov akcie
779	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

1 x vyšetriť diviačice po aboroch

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- Aujeszkyho choroba ELISA
- KMO ELISA

Kód	Názov akcie
778	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu

10.B – JELEŇOVITÉ

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
734	Tuberkulóza bakteriologické. vyš.

Metodika:

- po zabití pozitívnych reagentov
- pri náleze zmien svedčiacich na tuberkulózu

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
740	Brucelóza sérolog. vyš. RVK

Metodika:

- všetky zabité zvieratá nad 24 mesiacov uvádzané na trh

BLUETONGUE

Kód	Názov akcie
758	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue)

	virolog. vyš. PCR
--	-------------------

Metodika:

Vyšetriť

- pri podozrení metódou PCR v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou, pričom sa prednostne vyšetrojú zvieratá s typickými klinickými príznakmi

ABORTY

Kód	Názov akcie
777	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

1x vyšetriť samice po aboroch

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- Q horúčka RVK
- leptospiróza MAL
- chlamýdióza RVK

Kód	Názov akcie
776	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu a listeriózu

10.C – TUROVITÉ (muflóny)

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
741	Brucelóza sérolog. vyš. RVK

Metodika:

- vyšetriť na b. melitensis
- vyšetriť 20% zabitých muflónov starších ako 6 mesiacov uvádzaných na trh

BLUETONGUE

Kód	Názov akcie
759	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) virolog. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetriť

- pri podozrení metódou PCR v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou, pričom sa prednostne vyšetrojú zvieratá s typickými klinickými príznakmi

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
733	Tuberkulóza bakteriologické. vyš.

Metodika:

- pri náleze zmien svedčiacich na tuberkulózu

ABORTY

Kód	Názov akcie
775	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:

1x vyšetriť samice po abortoch

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK
- chlamýdióza RVK

Kód	Názov akcie
774	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly v indikovaných prípadoch cielene na brucelózu a listeriózu

11. VŠETKY DRUHY ZVIERAT

NEDISKRIMINAČNÉ KONTROLY

Kód	Názov akcie
199	Nediskriminačné kontroly HD - komplexné vyš.
299	Nediskriminačné kontroly ošíp. - komplexné vyš.
399	Nediskriminačné kontroly hydiny- komplexné vyš.
499	Nediskriminačné kontroly oviec - komplexné vyš.
599	Nediskriminačné kontroly kôz - komplexné vyš.
799	Nediskriminačné kontroly zveri z farmových chovov - komplexné vyš.
899	Nediskriminačné kontroly koní - komplexné vyš.
989	Nediskriminačné kontroly zvierat v schválených zariadeniach, inštitú- toch a strediskách (§ 13 Nar. vl. č. 313/2003) - komplexné vyš.
009	Nediskriminačné kontroly včely - komplexné vyš.

Metodika:

Vyšetriť zvieratá v izolácii

- komplexným vyšetrením podľa podmienok na premiestňovanie v rámci SR pokiaľ ide o výstavy zvierat organizované v gescii MPRV SR

- komplexným vyšetrením podľa podmienok na premiestňovanie v rámci Spoločenstva ustanovených relevantnou legislatívou Európskej únie pri obchode s členskými štátmi
- komplexným vyšetrením podľa dovozných podmienok ustanovených relevantnou legislatívou Európskej únie a ŠVPS SR pri dovoze z tretích krajín

BESNOTA – regióny s výskytom besnoty

Kód	Názov akcie
997	Besnota I. klinické vyšetrenie
992	Besnota II. klinické vyšetrenie
993	Besnota III. klinické vyšetrenie

Metodika:

Klinické vyšetrenie na vylúčenie besnoty sa vykoná v regiónoch, v ktorých sa v posledných 3 mesiacoch **vyskytol** prípad besnoty a to v prípade, ak zvieratá exponovali človeka alebo iné zvieratá, a to v 1., 5. a 14. deň po expozícii. Vyšetrujúci veterinárny lekár podľa bodu 9 odsek 1) písm. c) Národného programu eradikácie besnoty v Slovenskej republike vystaví veterinárne osvedčenie o vyšetrení zdravotného stavu zvierat, ktoré poranilo človeka alebo zvieratá, ktorého vzor je určený v prílohe č. 1 Národného programu eradikácie besnoty v Slovenskej republike.

BESNOTA

Kód	Názov akcie
995	Besnota indikovaný odber vzorky

Metodika:

V indikovanom prípade (klinické príznaky zhodné s príznakmi besnoty alebo monitoring účinnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote) veterinárny lekár zašle vzorku celého malého zvierat, hlavu mäsožravca alebo malého prežúvavca na laboratórne vyšetrenie IFT.

Ag PCR test je indikovaný vždy pri vyšetrení vzorky zo zvierat, ktoré exponovali človeka, ako aj v prípadoch ak výsledok IFT nie je pozitívny!

BESNOTA

Kód	Názov akcie
979	Besnota sérologické vyšetrenie FAVN (vírus neutralizačný test)

Metodika:

Vyšetrit' vzorku krvi vakcinovaných domácich mäsožravcov, ktoré boli exponované zvierat'om pozitívnym alebo podozrivým na besnotu, na titer postvakcinačných protilátok. V prípade zvierat podozrivých na besnotu toto pravidlo platí len pre regióny, v ktorých sa v posledných 3 mesiacoch vyskytol prípad besnoty.

Odber vzoriek musí byť realizovaný najneskôr do 5 dní od exponovania.

ANTRAX

Kód	Názov akcie
920	Antrax Real-time PCR

Metodika:

Vyšetriť pri podozrení v indikovaných prípadoch cielene na antrax.

Odbery vzoriek sa realizujú nasledovne:

- v prípade podozrenia na antrax bez pitvy sa odoberá prednostne natívna krv z chvostovej, prípadne jugulárnej vény (5-10 ml), ako alternatíva sa odoberá ušnica celá (s bázou), nie len hrot, prípadne oboje (t.j. krv aj ušnica),
- v prípade podozrenia na antrax pri pitve uhynutého zvierat'a sa odoberá vzorka orgánov ako sú slezina, pľúca, srdce, pečeň (nie celé orgány, len ich časti), môže byť zaslaná aj vzorka krvi.

U ošipovaných sa odporúča odobrať okrem krvi aj vzorky cervikálnych alebo iných lymfatických uzlín, peritoneálnu tekutinu (neprítomnosť terminálnej bakterémie).

12. VOĽNE ŽIJÚCE VTÁKY

AVIÁRNA INFLUENZA

Kód	Názov akcie
356	Aviárna influenza PCR

Metodika:

Vyšetriť v súlade s Plánom prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a u voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2018

13. ZVIERATÁ V SCHVÁLENÝCH ZARIADENIACH, INŠTITÚTOCH A STREDISKÁCH SCHVÁLENÝCH PODĽA §13 NARIADENIA VLÁDY č. 313/2003 Z. z.

Vyšetrenia v schválených zariadeniach na vykonávanie postupov (pokusov) na zvieratách sa vykonávajú len ak úhyn alebo zistenie patologicko-anatomických nálezov svedčiacich o niektorej z chorôb podľa kódov 913-919 nie sú súčasťou schváleného postupu (pokusu).

ABORTY

Kód	Názov akcie
984	Aborty - sérolog. vyš.

Metodika:Párnokopytníky

1x vyšetriť samicu do 10. dňa po aborte (čím skôr)

Sérologické vyšetrenie

- brucelóza RVK

Vyšetrenie na brucelózu musí byť špecifikované podľa druhu zvierat'a

B. abortus a B melitensis – zvieratá z čeľade Antilocapridae, Bovidae, Camelidae, Cervidae, Giraffidae, Hippopotamidae, Tragulidae

B. ovis – zvieratá z čeľade Antilocapridae, Bovidae, Camelidae, Cervidae, Giraffidae, Tragulidae

B. suis – zvieratá z čeľade Cervidae, Suidae, Tayasuidae a pižmoň severský (Ovibos moschatus)

Iné cicavce

1x vyšetriť samicu z čeľade Leporidae do 10. dňa po aborte (čím skôr)

- brucelóza RVK (B. suis)

Biologický materiál odoberať ako u príbuzných druhov domácich zvierat.

Kód	Názov akcie
990	Aborty - bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetriť nedonosený plod a plodové obaly vnímavých druhov (viď kód 984) cielene na brucelózu, s výnimkou abortu, ktorý je predpokladaný/očakávaný v rámci schváleného pokusu.

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
913	Tuberkulóza - Mycobacterium bovis bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetrenie na tuberkulózu každého uhynutého zvierat'a z čeľade Antilocapridae, Bovidae, Camelidae, Cervidae, Giraffidae alebo Tragulidae na základe patologicko-anatomickeho nálezu zmien svedčiacich na tuberkulózu zisteného počas pitvy podľa kódu 903 alebo 904.

Kód	Názov akcie
914	Tuberkulóza - Mycobacterium spp. (okrem kódu 913) bakter. vyš. kultivácia

Metodika:

Vyšetrenie na tuberkulózu každého uhynutého cicavca na základe patologicko-anatomickeho nálezu zmien svedčiacich na tuberkulózu zisteného počas pitvy podľa kódu 902, 903 alebo 904.

BLUETONGUE

Kód	Názov akcie
915	Katarálna horúčka oviec (Bluetongue) virolog. vyš. PCR

Metodika:

Vyšetrenie na katarálnu horúčku oviec (Bluetongue) prežuvavcov uhynutých s klinickými príznakmi na BT.

KMO

Kód	Názov akcie
916	Klasický mor ošípaných (KMO) virolog. vyš. PCR
917	Klasický mor ošípaných (KMO) virolog. vyš. izolácia vírusu

Metodika:

V súlade s Diagnostickou príručkou ustanovujúcou diagnostické postupy, metódy odberu vzoriek a kritériá na vyhodnocovanie laboratórnych testov na potvrdenie klasického moru ošípaných

1/2004/276 (Vestník MP SR Čiastka 26 zo dňa 24. novembra 2004), zo všetkých uhynutých zvierat a nedonosených plodov z čeľade Suidae a Tayassuidae.

Odber vzoriek od uhynutých zvierat do 24 hodín od úhynu v súlade s bodom B. Odber vzoriek na virologické vyšetrenie časti V. príručky č. 1/2004/276

AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH

Kód	Názov akcie
918	Africký mor ošípaných (AMO) virolog. vyš. PCR

Metodika:

V súlade s Diagnostickou príručkou diagnostiky afrického moru ošípaných 1/2004/277 (Vestník MP SR Čiastka 26 zo dňa 24. novembra 2004) ustanovujúcou diagnostické postupy, metódy odberu vzoriek a kritériá pre vyhodnocovanie laboratórných testov na potvrdenie afrického moru ošípaných, zo všetkých uhynutých zvierat a nedonosených plodov z čeľade Suidae a Tayassuidae. Odber vzoriek od uhynutých zvierat do 24 hodín od úhynu v súlade s bodom B. Odber vzoriek na virologické vyšetrenie časti V. diagnostickej príručky č. 1/2004/277

VTÁČIA CHRÍPKA

Kód	Názov akcie
919	Aviárna influenza virolog. vyš. PCR

Metodika:

a) Vyšetrenie na vtáčiu chrípku každého uhynutého vtáka druhu uvedeného v Zozname cieľových druhov voľne žijúcich vtákov (Príloha č. 1 Plánu prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2018) (ďalej len „zoznam cieľových druhov vtákov“).

b) Vyšetrenie na vtáčiu chrípku každého uhynutého vtáka druhu iného ako sú druhy uvedené v zozname cieľových druhov vtákov, na základe patologicko-anatomického nálezu zmien svedčiacich na vtáčiu chrípku zisteného počas pitvy podľa kódu 902, 903 alebo 904.

Vzorky na laboratórne vyšetrenie sa odoberajú v súlade s bodom 3. (Postup pri odbere vzorky) časti B. (Sledovanie aviárnej influenzy u voľne žijúcich vtákov) Plánu prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2018.

B. POVINNÉ DIAGNOSTICKÉ AKCIE, HRADENÉ CHOVATEĽOM (laboratórne vyšetrenie + úkony)

Rozsah uvedených povinných diagnostických akcií nijako neovplyvňuje rozsah diagnostických akcií vykonaných chovateľom na jeho náklady v rámci vlastných kontrol alebo v rámci schválených individuálnych ozdravovacích programov.

V súlade s § 10 ods. 3, § 12 a § 15 zákona č. 39/2007 Z. z. odbery vzoriek na laboratórne vyšetrenie vykonávajú úradní veterinárni lekári a laboratórne vyšetrenia vzoriek vykonávajú úradné veterinárne laboratória.

1. HOVÄDZÍ DOBYTOK

BVD

Kód	Názov akcie
182	BVD sérol. vyš. ELISA
183, 184, 185	BVD virolog. vyš. - kultivačne alebo ELISA Ag alebo PCR

Metodika:

Vyšetriť

- 1 x býčky pred základným výberom alebo pred zaradením do stáda - virologicky (použije sa metodika podľa dohody s príslušnou RVPS)
- 1 x býky pred zaradením na IS

IBR

Kód	Názov akcie
160	IBR HD sér. ELISA
161	IBR HD sér. gE ELISA

Metodika:

Vyšetriť

- vo všetkých chovoch hovädzieho dobytku podľa schváleného individuálneho ozdravovacieho plánu na IBR v súlade s Plánom eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku*.

* Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

2. OVCE

INFEKČNÁ EPIDIDYMITÍDA BARANOV

Kód	Názov akcie
480	Infekčná epididymitída baranov sérolog. vyš. RVK

Metodika:

Vyšetriť:

- plemenné barany pred premiestnením do chovu iného chovateľa (okrem premiestnenia na bitúnok) – vyšetrenie je platné počas celého roka 2016

3. HYDINA

SALMONELLA – reprodukčné krdle

Kód	Názov akcie
367	Salmonella Enteritidis, S. Hadar, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-, S. Infantis, S. Virchow, komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2018*.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS

SALMONELLA – nosnice

Kód	Názov akcie
375	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018*.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

SALMONELLA – brojlery

Kód	Názov akcie
373	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej v Slovenskej republike v roku 2018 *.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej v Slovenskej republike v roku 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

SALMONELLA – morky

Kód	Názov akcie
374	Salmonella Enteritidis, S. Typhimurium vrátane monofázových kmeňov Salmonella Typhimurium s antigénnym vzorcom 1,4,[5],12:i:-. komplexné bakter. vyš.

Metodika:

Vyšetriť v súlade s bodom č. 9 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2018 *.

Komplexné bakteriologické vyšetrenie zahŕňa:

- kultiváciu
- typizáciu

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

4. KONE

INFEKČNÁ ANÉMIA KONÍ

Kód	Názov akcie
850	Infekčná anémia koní sérolog. vyš. IDT

Metodika:

Vyšetriť

- všetky kone, somáre a ich krížence staršie ako 6 mesiacov. Prvé vyšetrenie vykonať najneskôr do veku troch rokov a následne pravidelne min. 1x v priebehu každých nasledujúcich troch rokov.

CHOROBY KONÍ

Kód	Názov akcie
855	Infekčná metritída bakter. vyš.
856	Žrebčia nákaza sérolog. vyš.

Metodika:

Vyšetriť

- plemenné žrebce pred a po ukončení pripúšťacej sezóny
- kobyly pred pripustením
- športové a úžitkové kone používané k plemenitbe

5. RYBY

VÍRUSOVÉ CHOROBY RÝB

Kód	Názov akcie
955	vírusové choroby rýb ISA, VHS, IHN, IPN, SVC, KHV

Metodika:

Vyšetriť:

- metódou PCR (ISAV, KHV) vzorku 30 rýb druhov vnímavých na vybranú chorobu alebo choroby živočíchov akvakultúry, na základe vlastnej žiadosti pre potreby splnenia požiadaviek na uvádzanie živočíchov akvakultúry na trh. Vyšetrenie na KHV nie je potrebné vykonať v prípade, ak tieto ryby boli v období medzi dovozom a vypustením do voľných vôd vyšetrené na KHV v súlade s časťou A tohto plánu VPO.
- izoláciou vírusu na bunkových kultúrach (SVC, VHS, IHN, IPN), pri pozitívnej izolácii sa následne vykoná vyšetrenie PCR a sekvenácia vírusu. Vzorka sa skladá z 30 rýb rôznych druhov a kategórií a všetkých rýb vykazujúcich abnormality; na základe vlastnej žiadosti pre potreby splnenia požiadaviek na uvádzanie živočíchov akvakultúry na trh v prípade rýb pochádzajúcich z akvakultúry, ktoré boli dovezené z iného členského štátu alebo tretej krajiny a sú určené na vysadenie do voľných vôd.

6. VČELY

Kód	Názov akcie
964	Mor včelieho plodu bakter. vyš. meliva

Metodika:

Vyšetriť

- melivo u chovateľov včelích matiek
- melivo u kočujúcich včelstiev

Zmesné vzorky môžu byť vytvorené maximálne z 25 úl'ov.

7. FARMOVÉ CHOBY ZVERI

7.A - DIVIAKY

KMO

Kód	Názov akcie
750	Klasický mor u diviačej zveri sérológ. vyš. ELISA

Metodika:

- všetky premiestňované diviaky v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

AUJESZKYHO CHOROBA

Kód	Názov akcie
745	Aujeszkyho choroba sérológ. vyš. ELISA

Metodika:

- všetky premiestňované diviaky v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
742	Brucelóza - sérológ. vyš. RBT

Metodika:

- všetky premiestňované diviaky v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

7.B – JELEŇOVITÉ

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
730	Tuberkulinácia jednoduchá

Metodika:

- všetky premiestňované zvieratá staršie ako 12 mesiacov v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

BRUCELÓZA

Kód	Názov akcie
740	Brucelóza sérológ. vyš. RVK

Metodika:

- všetky premiestňované zvieratá staršie ako 12 mesiacov v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

7.C – TUROVITÉ (muflóny)

TUBERKULÓZA

Kód	Názov akcie
731	Tuberkulinácia jednoduchá

Metodika:

- všetky premiestňované zvieratá staršie ako 6 mesiacov v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

BRUCELOZA

Kód	Názov akcie
741	Brucelóza sérolog. vyš. RVK

Metodika:

- všetky premiestňované zvieratá staršie ako 6 mesiacov v priebehu 30 dní pred premiestnením na ďalší chov

8. VŠETKY DRUHY ZVIERAT

BESNOTA – regióny bez výskytu besnoty

Kód	Názov akcie
997	Besnota I. klinické vyšetrenie
992	Besnota II. klinické vyšetrenie
993	Besnota III. klinické vyšetrenie

Metodika:

Klinické vyšetrenie na vylúčenie besnoty sa vykoná v regiónoch, v ktorých sa v posledných 3 mesiacoch **nevyskytol** prípad besnoty a to v prípade, ak zviera exponovalo človeka alebo iné zviera, a to v 1., 5. a 14. deň po expozícii. Vyšetrujúci veterinárny lekár podľa bodu 9 odsek 1) písm. c) Národného programu eradikácie besnoty v Slovenskej republike vystaví veterinárne osvedčenie o vyšetrení zdravotného stavu zvieratá, ktoré poranilo človeka alebo zviera, ktorého vzor je určený v prílohe č. 1 Národného programu eradikácie besnoty v Slovenskej republike.

V prípade ak sa jedná o voľne žijúce zviera alebo o zviera kde nie je známy majiteľ alebo si to vyžaduje epizootologické došetrenie prípadu, môžu byť všetky úkony hrazené zo štátneho rozpočtu.

VYŠETRENIE ZVIERAT PRED PREMIESTNENÍM

Kód	Názov akcie
008	Vyšetrenie pred premiestnením - včely
198	Vyšetrenie pred premiestnením - HD
298	Vyšetrenie pred premiestnením - ošípané
398	Vyšetrenie pred premiestnením - hydina
498	Vyšetrenie pred premiestnením - ovce
598	Vyšetrenie pred premiestnením - kozy
898	Vyšetrenie pred premiestnením - kone
977	Vyšetrenie pred premiestnením - zvieratá v schválených zariadeniach, inštitútoch a strediskách (§ 13 Nar. vl. č. 313/2003)

Metodika:

Zdravotné skúšky v súlade s podmienkami premiestňovania stanovenými ŠVPS SR.

9. PITVA UHYNUTÉHO ZVIERAŤA V SCHVÁLENOM ZARIADENÍ, INŠTITÚTE A STREDISKU (§ 13 NARIADENIA VLÁDY č. 313/2003 Z.z.)

Kód	Názov akcie
902	Patologicko-anatomická pitva drobného zvierata
903	Patologicko-anatomická pitva malého zvierata
904	Patologicko-anatomická pitva veľkého zvierata

Metodika:

Každé uhynuté zviera sa podrobí pitve s cieľom potvrdenia alebo vylúčenia patologicko-anatomických zmien indikujúcich niektorú z chorôb povinných hláseniu (prílohy č. 3 a 4 zákona č. 39/2007 Z.z.). Odber vzoriek pitvaných zvierat sa vykoná v súlade s kódmi 913-919 a v súlade s rozhodnutím príslušnej RVPS pre choroby nespádajúce pod kódy 913-919.

V prípade podozrenia z výskytu niektorej z chorôb povinných hláseniu, bezodkladne hlásiť príslušnej RVPS, ktorá určí ďalšie opatrenia.

V prípade podozrenia z výskytu Eboly u primátov, bezodkladne hlásiť príslušnej RVPS, ktorá zabezpečí bezodkladnú notifikáciu príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva.

V oboch prípadoch zabezpečiť odstránenie kadáverov až po rozhodnutí RVPS. Kadávery sa do rozhodnutia RVPS musia uchovávať spôsobom znižujúcim riziko šírenia infekčných a nákazlivých chorôb.

II. OČKOVANIE

Ustanovenia tejto časti Plánu sa vzťahujú len na povinné očkovanie uvedených druhov a kategórií zvierat. Iné očkovanie nariadené príslušnou RVPS v súlade s § 8 ods. 3 písm. e) zákona č. 39/2007 Z. z., nie sú týmto Plánom ovplyvnené.

A. POVINNÉ OČKOVANIE HRADENÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

Rozsah uvedených povinných očkovaní nijako neovplyvňuje rozsah indikovaných očkovaní nevyhnutných na kontrolu zoonóz alebo chorôb uvedených v prílohách č. 3 až 5 zákona č. 39/2007 Z. z. vykonaných na základe rozhodnutia príslušného orgánu veterinárnej správy.

1. HYDINA

SALMONELLA

Kód	Názov akcie
310	Salmonella Enteritidis vakcína

Metodika:

Vykonať v každom odchove mládok znáškových nosníc naskladnených po 1. januári 2016 v súlade s bodom č. 13 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v kŕdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018*.

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v kŕdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

2. VŠETKY DRUHY ZVIERAT

ANTRAX

Kód	Názov akcie
103	Antrax aplikácia vakcíny

Metodika:

Vakcinácia a revakcinácia vnímavých zvierat v každom chove s potvrdeným výskytom antraxu a v endemických oblastiach na základe súhlasu ŠVPS SR.

BESNOTA

Kód	Názov akcie
101, 401, 501	Besnota aplikácia vakcíny

Metodika:

Vakcinácia hovädzieho dobytku, oviec a kôz v súlade s Národným programom eradikácie besnoty na Slovensku.

B. NEPOVINNÉ OČKOVANIE HRADENÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

C. POVINNÉ OČKOVANIE HRADENÉ VLASTNÍKOM ALEBO DRŽITEĽOM ZVIERAT

Ustanovenia tejto časti Plánu sa vzťahujú len na povinné očkovanie uvedených druhov a kategórií zvierat bez vplyvu nákazovej situácie. Očkovanie zvierat v rámci veterinárnych opatrení, nariadených príslušnou RVPS v súlade s § 8 ods. 3 písm. e) zákona č. 39/2007 Z. z., nie sú týmto Plánom ovplyvnené.

1. HOVÄDZÍ DOBYTOK

IBR

Kód	Názov akcie
114	Infekčná bovinná rinotracheitída aplikácia vakcíny

Metodika:

Vykonať v každom chove hovädzieho dobytku podľa schváleného individuálneho ozdravovacieho plánu na IBR v súlade s Plánom eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku*.

* Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

2. HYDINA

SALMONELLA

Kód	Názov akcie
324	Salmonella Enteritidis aplikácia vakcíny

Metodika:

Vykonať v súlade s bodom č. 13 Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018*.

* Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike na rok 2018 je zverejňovaný vo Vestníku MPRV SR a je dostupný na každej RVPS.

3. KONE

INFLUENZA KONÍ

Kód	Názov akcie
810	Influenza koní očkovanie

Metodika:

Očkovanie proti influenze koní v súlade s očkovacou schémou výrobcu použitej vakcíny úradne registrovanej v Slovenskej republike.

4. PSY, MAČKY A OSTATNÉ MÄSOŽRAVCE

Kód	Názov akcie
601	Besnota - očkovanie psov
701	Besnota - očkovanie mačiek
901	Besnota - očkovanie ostatných mäsožravcov

Metodika:

Inaktivovaná očkovacia látka, úradne registrovaná v Slovenskej republike. Povinne sa očkujú mäsožravce staršie ako 3 mesiace podľa vakcinačnej schémy výrobcu použitej vakcíny v súlade s § 17 ods. 5 zákona č. 39/2007 Z. z..